



Βρυξέλλες, 10 Ιουνίου 2022
(OR. en)

10125/22

RECH 370
COMPET 490
RELEX 780
DEVGEN 120

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 10 Ιουνίου 2022

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9524/1/22 REV 1

Θέμα: Αξίες και αρχές της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας

– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (εκδόθηκαν στις 10 Ιουνίου 2022)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου με τίτλο «Αρχές και αξίες της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας», τα οποία εκδόθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3877η σύνοδό του στις 10 Ιουνίου 2022.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις αρχές και τις αξίες της διεθνούς συνεργασίας
στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- τα συμπεράσματά του της 28ης Σεπτεμβρίου 2021 με θέμα «Παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα και την καινοτομία – Η στρατηγική της Ευρώπης για τη διεθνή συνεργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο»¹, στα οποία προσδιόρισε τις κοινές βασικές αρχές και αξίες της Ένωσης στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας (E&K) και κάλεσε τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συμμετάσχουν σε διαδικασία από κοινού σχεδιασμού για την περαιτέρω ανάπτυξή τους·
- τη σύσταση (ΕΕ) 2021/2122 του Συμβουλίου σχετικά με ένα σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη², στην οποία συνέστησε στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ένα σύνολο αξιών και αρχών για την E&K στην Ένωση, σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και να τις προωθούν στη συνεργασία τους με τρίτες χώρες, προκειμένου να επιτυγχάνονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και κοινές συνθήκες πλαισίου·

¹ 12301/21

² ΕΕ L 431 της 2.12.2021

Εισαγωγή

1. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η διεθνής συνεργασία στον τομέα της E&K θα πρέπει να αποσκοπεί στην προώθηση των δημοκρατικών αξιών και της συνεργασίας για την ειρήνη, στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας του 2030, στην πρόσβαση στις πλέον επικαιροποιημένες γνώσεις, καθώς και στη συνεργασία και την κυκλοφορία ταλαντούχων επιστημόνων στον κόσμο, ιδίως νέων ερευνητών· ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι η διεθνής συνεργασία στον τομέα της E&K είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των διεθνών προκλήσεων, δημιουργεί οικονομικές ευκαιρίες σε καθιερωμένες και αναδυόμενες αγορές και επιτρέπει την ενίσχυση του παγκόσμιου ρόλου της Ένωσης μέσω της επιστημονικής διπλωματίας· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η διεθνής συνεργασία στον τομέα της E&K είναι καθοριστικής σημασίας για την ενίσχυση του αντικτύπου της E&K στην ανάπτυξη, τη στήριξη και την εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης και μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των πρωταρχικών στόχων, ιδίως των στόχων που αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η επιστημονική διπλωματία, μεταξύ άλλων στην ενίσχυση της επιρροής της Ένωσης ως αξιόπιστου παγκόσμιου εταίρου στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας·
2. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη φιλοδοξία των ερευνητών και του λοιπού προσωπικού έρευνας και ανάπτυξης, των φορέων καινοτομίας, των ακαδημαϊκών και των σπουδαστών να συνεργαστούν σε διεθνές επίπεδο· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι είναι σε θέση να συνεργάζονται ελεύθερα με τους εταίρους τους από τρίτες χώρες σε ένα περιβάλλον που βασίζεται σε αρχές και αξίες τις οποίες συμμερίζονται όλοι οι παράγοντες, προκειμένου να διασφαλίζεται μια ισορροπημένη συνεργασία· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να υποστηριχθούν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι ερευνητικές και τεχνολογικές υποδομές, καθώς και οι οργανισμοί που ασκούν δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογίας μέσω μιας συντονισμένης ευρωπαϊκής προσέγγισης με σκοπό την επίτευξη ισορροπημένης και αμοιβαία επωφελούς συνεργασίας, η οποία αποτελεί μέρος της ήπιας ισχύος της Ένωσης και της ικανότητάς της να θέτει παγκόσμια πρότυπα.
3. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της συνεργασίας στον τομέα της E&K με χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα-πλαίσιο της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία, χώρες που διατηρούν μακροχρόνια σχέση με την Ένωση και τρίτες χώρες που συμμερίζονται τις αρχές και τις αξίες της με σκοπό την προώθησή τους σε διεθνές επίπεδο, στο πλαίσιο της συνολικής προσέγγισης στην έρευνα και την καινοτομία.

4. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την ανάγκη επανεξισορρόπησης, κατά περίπτωση, της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της Ε&Κ που θα βασίζεται στην αμοιβαιότητα και σε ισότιμους όρους ανταγωνισμού, σύμφωνα με την αρχή «ανοικτά στο μέτρο του δυνατού, κλειστά στο μέτρο του αναγκαίου». ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις αρχές και τις αξίες που παρουσιάστηκαν κατά την υπουργική διάσκεψη της Μασσαλίας της 8ης Μαρτίου 2022 σχετικά με μια παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα, την καινοτομία και την τριτοβάθμια εκπαίδευση και ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η διεθνής συνεργασία στον τομέα της Ε&Κ θα πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα των αρχών και των αξιών αλλά και των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης, με σκοπό ειδικότερα την προώθηση της τεχνολογικής κυριαρχίας και της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης και με παράλληλη διατήρηση μιας ανοικτής οικονομίας.

Αρχές και αξίες στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της Ε&Κ

5. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η ελευθερία της επιστημονικής έρευνας συνίσταται στο δικαίωμα ελεύθερης διατύπωσης των ερευνητικών ερωτημάτων, εφαρμογής έγκυρων μεθόδων επιστημονικής έρευνας, αμφισβήτησης των καθιερωμένων αντιλήψεων και πρότασης νέων ιδεών και θεωριών· και ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τα δικαιώματα των ερευνητών να δημοσιεύουν, να ανταλλάσσουν, να διαδίδουν και να κοινοποιούν τα αποτελέσματα και τα δεδομένα της έρευνας αυτής, μεταξύ άλλων μέσω κατάρτισης και διδασκαλίας, και να συμμετέχουν σε αντιπροσωπευτικές επαγγελματικές ή ακαδημαϊκές οργανώσεις χωρίς να τίθενται σε μειονεκτική θέση από το σύστημα στο οποίο εργάζονται ή από οποιαδήποτε λογοκρισία ή διάκριση.
6. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της δεοντολογίας και της ακεραιότητας και ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ να λαμβάνονται υπόψη δεοντολογικού χαρακτήρα προβληματισμοί κατά τη διεθνή επιστημονική και ακαδημαϊκή συνεργασία, μεταξύ άλλων όταν το ερευνητικό έργο σχετίζεται με ανθρώπους και την ιδιωτική ζωή, πειράματα σε ζώα ή το περιβάλλον, μεταξύ άλλων μέσω ανεξάρτητων και διαφανών διαδικασιών δεοντολογικής αξιολόγησης από ομοτίμους· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η ακεραιότητα της έρευνας περιλαμβάνει στοιχεία αξιοπιστίας, ειλικρίνειας, σεβασμού και ευθύνης με σκοπό τη λήψη αξιόπιστων ερευνητικών αποτελεσμάτων, με διαφανή και αναπαραγώγιμο τρόπο, προκειμένου να αντισταθμιστεί η εξάπλωση της ψευδοεπιστήμης και της παραπληροφόρησης, και να αναπτυχθεί και να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη στην επιστήμη· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βασίσουν τη διεθνή συνεργασία τους στον τομέα της Ε&Κ στον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την ακεραιότητα της έρευνας.

7. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η ερευνητική αριστεία αποτελεί τον βασικό κινητήριο μοχλό της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της E&K· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η ερευνητική αριστεία πρέπει επίσης να αξιολογείται με βάση τις αρχές της δεοντολογίας και της ακεραιότητας και να προάγεται μέσω μιας ελεύθερης και περισσότερο ισορροπημένης διεθνούς κυκλοφορίας ερευνητών και γνώσεων·
8. ΖΗΤΕΙ την καταπολέμηση κάθε διάκρισης και ΠΡΟΩΘΕΙ τη συμμετοχικότητα και την ισότητα των φύλων, ιδίως τις ίσες ευκαιρίες σταδιοδρομίας και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις δραστηριότητες E&K·
9. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την ανοικτή επιστήμη προκειμένου να επιδιώκεται η αμοιβαία ενοποίηση και διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας μέσω πλαισίων και στρατηγικών που εστιάζουν στην ανοικτή και άμεση πρόσβαση σε επιστημονικές δημοσιεύσεις, καθώς και στη διάρθρωση, τη διατήρηση και, στο μέτρο του δυνατού, το άνοιγμα ή την ανταλλαγή ερευνητικών δεδομένων, λογισμικού και πηγαίων κωδίκων, σύμφωνα με τις αρχές «FAIR» (ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιήσιμα)· ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ τις υποδομές ανοικτής επιστήμης, την ανοικτή συμμετοχή των πολιτών στην επιστημονική διαδικασία, την επικοινωνία με την κοινωνία και την ανοικτή καινοτομία·
10. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προαγάγουν και να προωθήσουν τη βελτίωση της καθολικής προστασίας και επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με σκοπό να δοθεί έμφαση σε μια ισορροπημένη προσέγγιση μεταξύ της προστασίας των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών και του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου της αξιοποίησης της γνώσης·
11. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη δημιουργία αξίας και τον κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο που απορρέουν από τη βασική έρευνα και από την επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία, για την αντιμετώπιση ιδίως των κοινωνικών προκλήσεων μέσω προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών και λύσεων, καθώς και μέσω της επιστημονικής γνώσης που συμβάλλει στην τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η E&K θα πρέπει να προωθεί την ευημερία των ανθρώπων και άλλων ζώντων οργανισμών στο πλαίσιο μιας βιώσιμης προσέγγισης με αμοιβαίο σεβασμό για το σύνολο του περιβάλλοντος και των πόρων του πλανήτη, την οικονομική και κοινωνική ευημερία και τη μεταφορά γνώσης·

12. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την κοινωνική και περιβαλλοντική ευθύνη και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ανταποκριθούν στις ανάγκες της κοινωνίας στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας τους στον τομέα της Ε&Κ, προκειμένου να αποκομισθούν μεγαλύτερα κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη και να προωθηθεί η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, των τοπικών κοινοτήτων και των πολιτών στον σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών, με ενίσχυση του επιστημονικού διαλόγου και των δραστηριοτήτων επικοινωνίας ούτως ώστε να αυξηθεί η εμπιστοσύνη και η συμμετοχή στην επιστήμη και την καινοτομία· ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την αλληλεγγύη και τις εταιρικές σχέσεις ιδίως με χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η διεθνής συνεργασία στον τομέα της Ε&Κ αποτελεί επίσης καίριο μέσο που συμβάλλει στην ανάπτυξη και την ενίσχυση μιας βασιζόμενης στη γνώση οικονομίας στις χώρες αυτές·
13. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία της διαχείρισης κινδύνων και της ασφάλειας· ΣΥΝΙΣΤΑ στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση των ξένων παρεμβάσεων και τη διαχείριση των κινδύνων που είναι εγγενείς στη διεθνή συνεργασία στον τομέα της Ε&Κ, παρέχοντας επαρκείς προφυλάξεις όσον αφορά την ασφάλεια της Ένωσης και διασφαλίζοντας τα δικαιώματα διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, τους κανόνες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και τις υποδομές· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν και να αναπτύξουν περαιτέρω τις ορθές πρακτικές που προσδιορίζονται, για παράδειγμα, στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Tackling R&I foreign interference» (Αντιμετώπιση των ξένων παρεμβάσεων στον τομέα της Ε&Κ)³, προκειμένου να υποστηριχθεί η εφαρμογή τους·

Προς έναν πολυμερή διάλογο σχετικά με τις αρχές και τις αξίες της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της Ε&Κ με βασικούς διεθνείς εταίρους

14. ΚΑΛΕΙ τους βασικούς διεθνείς εταίρους της Ένωσης στο πλαίσιο της συνεργασίας στον τομέα της Ε&Κ να συμμετάσχουν σε πολυμερή διάλογο με την Ένωση που θα βασίζεται σε αυτές τις αρχές και τις αξίες, και ειδικότερα να συμβάλουν στη δημιουργία ισχυρού και κοινού πλαισίου για ισορροπημένη και αμοιβαία επωφελή διεθνή συνεργασία στον τομέα της Ε&Κ για ειρηνικούς σκοπούς, να θεσπίσουν μια κοινή βάση για τον σεβασμό των αρχών και των αξιών, να προωθήσουν τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού, να ενισχύσουν την αλληλεγγύη με τις χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος και να συνεργαστούν για την αντιμετώπιση τυχόν ξένων παρεμβάσεων στον τομέα της Ε&Κ·

³ 5396/22

15. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να προετοιμάσει αυτόν τον πολυμερή διάλογο στο πλαίσιο συντονισμένης προσέγγισης μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της μέσω της μόνιμης υποομάδας του φόρουμ EXE για την παγκόσμια προσέγγιση στην Ε&Κ.
-